

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 86 (1)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. jula 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6041

Arnold Edelstein i Georg Kis, tekstilni mehaničari, Budimpešta, Mađarska.

Šaftmašina.

Prijava od 21. januara 1928.

Važi od 1. jula 1928.

Bitni organi poznatih šaftmašina: noževi i platine izvode za vreme djihevog pogona pravolinisko kretanje i ne uslovljavaju samo komplikovanu konstrukciju, nego im je potreban i znatan prostor za mašinu.

Usled toga:

1. Proizvodni su troškovi mašine nesrazmerno visoki.

2. Kod razboja za pamuk potpuno ispunjava konstrukcija prostor iznad razboja usled svoje velike potrebe za prostorom, te baca senku i time prouzrokuje raznu nečistoću.

3. Karte bivaju teške i njihov način izvođenja je zapleten.

4. Mašina je teško pristupačna i regulisanje faha je teško.

Predmet pronalaska ima za cilj izbegavanje tih nedostataka i postiže to u bitnosti time, da se šaftovi uz posredovanje reda umetnutih, prstenastih kvačila održavaju u pogonu zamajnom osovinom, koja se od svoje strane stavlja u kretanje kontinuirno okrećućom se osovinom.

Šaftovi se u smislu pronalaska podižu njima odgovarajućim brojem prstenastih kvačila. Jedan kvačioni organ je pomenuta zamajna osovina. Drugi je obrazovan od šaftovima odgovarajućeg broja prstenova, koji zajedno deluju sa zajedničkim kvačionim organom, koji istovetno rupama karala šaftova bivaju dovedeni u zahvat povremeno sa zamajnom osovinom, pri čemu zamajna osovina kod uzimanja sobom odgo-

varajućeg prstena, uz posredovanje umetnuto la vlačnoga organa, pokreće prstenu podređeni šaft.

Spoj prstenova sa zamajnom osovinom vrši se odgovarajući rupama karte, koja određuje vezu tkiva ili elektromagnetskim ili mehaničkim putem. U prvom slučaju može kotva elektromagneta da služi kao sauzimački organ za vreme dok kod mehaničkog rešenja je izveden sauzimač kao zamajna reza.

Na taj se način šaftovi uz isključenje noževa i platina kretajućih se u jednoj pravoj, pokreću pomoću malo mesta zauzimajućim prstenastim zamajnim telima.

Nacrt predstavlja primera radi izveden oblik izvođenja predmeta pronalaska.

Sl. 1. i 2. predstavljaju šematički poprečan presek mehanički upravljane šaftmašine sa nepodignutim, odnosno podignutim šaftom.

Sl. 3. je izgled sa strane.

Preko glavne grede mehaničkog razboja namešten je u podužnom pravcu razboja, dakle upravno na šaftove, osovina T (sl. 1.), na kojoj se ređa jedan do drugoga broj prstenova G, odgovarajući broju šaftova N, koji treba da se podignu.

To prstenje obrazuje sa osovinom T kvačila, kojih zajednički deo izvodi alternativno, a osovina T stalno zamajno kretanje i bivaju uzeti povremeno od pojedinih, šaftovima N podređenih, prstenova G. Jedan kvačioni organ drži osovinu T ekscentrom

x zaklinčenom na stalno rotirajućoj se osovini uz posredovanje ručice Y u alternativno zamajnom kretanju. Ovo je ravnomerno ubrzano odnosno usporeno kretanje, jer ono poliće od ekscentra X.

U osovini T predviđen je žljeb M i prema njemu je na svakom prslenu G predviđena reza K₁, koja lebdi oko čepa i u jednom krajnjem položaju upada u taj žljeb. Spiralna opruga W ima stalno ležnju, da izdigne rezu iz žljeba M, t.j. da je udalji od zamajne osovine. Prema rezi K₁ na prstenu G pritrđena je lučna rukatka C i na njoj je lisnata opruga F. Kad prizna H sa kartama za vreme svog okretanja jednu kartu R, iz koje strči klin V, donese pred rukatku C, tada pritiskuje klin tu rukatku na osovinu T, pri čemu ruka C pritiskuje rezu K₁ pomoću opruge F o osovinu T na suprot dejstvu spiralne opruge W. Nos reze K₁ dospeva na taj način pred žljeb M i upada pri okretanju osovine u istu, čime je prsten G zakvačen sa osovinom T.

Zahvat između zamajne osovine T i odgovarajućeg prstena G je ostvaren dakle tako, da osovina T uzima sobom prsten G; vlačni organ Z, koji treba da se pritrđi na obimu prstena vodi šaft N tako, da kod zamaha prstena G šaft bude podignut uz pripomoć vlačnoga organa Z iz položaja obeleženog isprekidanim linijama u položaj nacrtan punim linijama (sl. 2.). Opruga U vuče tada natrag šaft u njegov prvobitni položaj. To kretanje šafta nije ravnomerno, jer prsten G vodi natrag osovinu T u njegov prvobitni položaj.

Pre nego što osovina T i sa njom njen prsten G dospu na mrtvu tačku za vreme njihovog lebdenja natrag, udara prag J₁, prslena na jedan u mestu utvrđen i tačno udešljiv federirajući prag J₂. On sprečava prsten G da učini zajedno sa osovinom T i poslednji deo svoga kretanja od 3—4 mm. Poslednjih 4—5 mm kretanja unatrag vrši osovina sama. Time je pružena mogućnost, da spiralna opruga W digne rezu K₁ iz žljeba M. Ispred rukatke C namešteni prag E ograničava zamah rukatke C i posredno i reze K₁.

Sl. 4. pokazuje varijantu, kod koje su opruge izlišne i to usled oblika i položaja zaporne reze K₁ i C.

U svojim gradbenim pojedinostima može predmet pronalaska biti razno izmenjen, a da ne pretrpi time bitnu promenu.

Patentni zahtevi:

1. Šaftmašina naznačena time, da se šaftovi podižu posredujućim zamajnim prstenastim organima.

2. Šaftmašina po 1 zahtevu, naznačena kvačilima ukopčanim između, u jednom pravcu obrćuće se, osovine i vlačnoga organa šafta, čiji se jedan organ sastoji iz alternativno zamajne osovine, dok je međutim drugi zakvačen sa zamajnom osovinom i obrazovan u zavisnosti od izobraženja reda karata, koje određuju pletenje tkiva, koga spravljamo i od prstenova, koji obuhvataju tu osovinu.

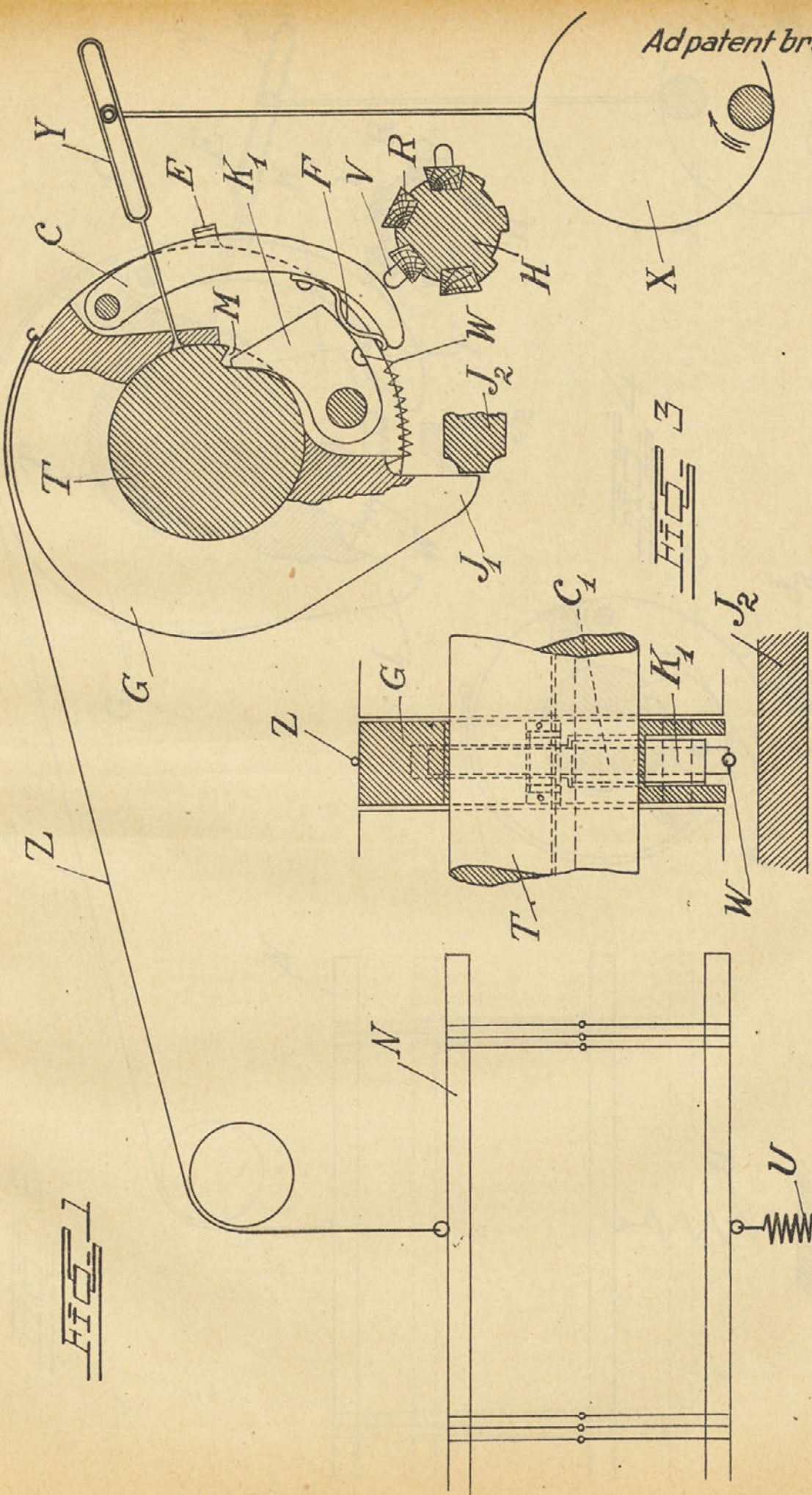
3. Šaftmašina po 1 i 2 zahtevu, naznačena alternativno zamajnom osovinom zajedničkom za sve šaftove i sa brojem šaftova slažućim se brojem prstenova, koji su na zamajnoj osovini poređani jedan do drugoga i koji u nju povremeno zahvataju nezavisno jedan od drugoga.

4. Mašina po zahtevima od 1—3, naznačena sauzimačkim organima, koji povremeno kvače zamajnu osovinu sa pojedinim prstenjem.

5. Oblik izvođenja mašine po zahtevima od 1—4, naznačen mehaničkim sauzimačkim organima stavljanim u dejstvo u zavisnosti od obrazovanja karata.

6. Mašina po zahtevima od 1—5, naznačena žljebom izrađenim na zamajnoj osovini u podužnom pravcu i preko puła njemu na prstenu lebdeći nameštenim rezama, čiji nosevi odgovaraju žljebu, i koje reze povremeno upadaju u žljeb osovine pod uticajem razlike snage opruge pomoću zamajnih ručica, na koje deluju klinovi karata.

7. Mašina po zahtevima od 1—6, naznačena pragovima (J₁) prstenova (G) i sa njima zajedno delujućim, udešljivim, u mestu nepokretnim pragovima (J₂), koji ograničavaju kretanje natrag vraćajućim se prstenovima u svoj mirni položaj, pre nego što dospu u njihov početni položaj, pri čemu sauzimački organ dospeva međutim u svoj prvobitni položaj.

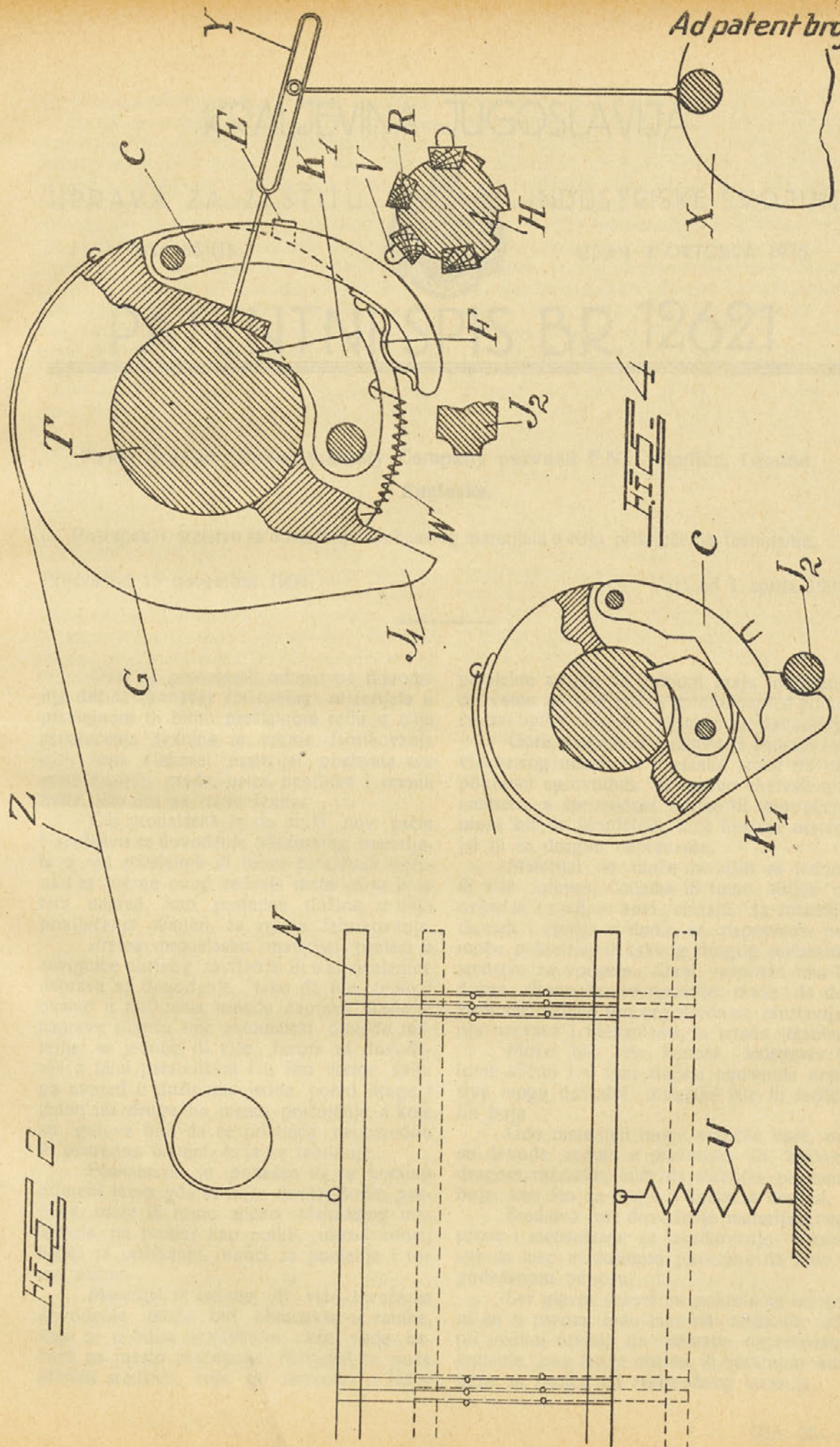

FIG. 2

FIG. 4

